

Istoria a douazeci de ani in fotografii

Matei Bejenaru

Text publicat in *Suplimentul de cultura*, octombrie 2005

Inca din timpul studentiei am fost atras de fotografia de jurnalism pentru faptul ca imi aducea in fata cu obiectivitate un anume adevar despre lume. In anii 80 am cumparat sistematic *Fotografia*, o revista a profesionistilor din Romania care atunci isi putea permite sa publice alaturi de sumar un text explicativ de genul : "articolele si imaginile din revista reflecta punctele de vedere ale autorilor si nu neaparat pe cele ale redactiei", simbol al libertatii asumate de fotografi chiar in cei mai intunecati ani din istoria noastra recenta. Poate nu intimplator, in acea perioada aparatura si consumabilele foto erau tot mai greu de gasit pe piata romaneasca si ma gandesc daca nu cumva autoritatile comuniste nu incercau in disperare sa isi pastreze monopolul imaginilor asupra realitatii triste de atunci printr-o penurie intretinuta de aparatura si consumabile foto.

Am in fata un album foto italian care cuprinde fotografii de presa care reflecta societatea italiana din primele doua decenii de dupa cel de-al doilea razboi mondial. Autorul, Valentino Carese a fost un fotograf de presa care a reusit sa portetizeze societatea italiana de-a lungul a douazeci de ani de schimbari profunde. El a stiut sa fie prezent cu aparatul de fotografiat in cele mai importante si, adesea, dificile locuri si a immortalizat pe pelicula evenimente, situatii si personalitati emblematice pentru acea perioada. Probabil din miile de imagini luate de-a lungul anilor, el a selectat citeva zeci care au sintetizat, la fel ca si colegii sai cineasti in filmele neo-realiste din aceeasi perioada, lumea italiana in schimbare catre normalitate.

Rasfoiesc din nou catalogul si remarc doi copii invatind alfabetul intr-o scoala mizera din Calabria in 1946, Vittorio de Sica dirijand filmarile pentru un film de-al sau pe platourile de la Cinecitta, intoarcerea emotionanta in 1954 a prizonierilor italieni din Uniunea Sovietica, fotografiile trupurilor goale ale minerilor de la minele de sulf expuse in paralel cu imaginea unor frumuseti feminine pozind in costume de baie pe plaja de la Sanremo, Maria Callas in concert la Opera Scala din Milano in 1957, imagini din timpul Jocurilor Olimpice de la Roma din 1960, inaugurarea renumitului tunel Mont Blanc din 1962 in acelasi timp cu cea a primului zgarie-nori de la Milano, tineri in extaz la concertul grupului Beatles, manifestatii ale copiilor pentru construirea unor locuri de joaca, imagini de la meciurile de fotbal si de la cursele de Formula 1 de la Monza, portrete ale unor personalitati culturale si politice. De la mizeria si instabilitatea politica de dupa razboi, imaginile ne conduc catre normalitatea regasita douazeci de ani mai tirziu.

In ianuarie 1990, Silviu Brucan ne-a prezis cu cinism ca ne vor trebui tot douazeci de ani pentru a deveni democratici. Noi ne-am enervat atunci si nu prea am vrut sa il credem. Sint sigur ca in acesti saizecezece ani, fotografii de presa au adunat in imagini schimbarile si convulsiile de la noi. Sper ca in curind poate imaginile cele mai sugestive si realiste vor fi grupate intr-un catalog asemanator cu cel italian. In acest fel, nu va trebuie sa ne uitam doar la albume, frumoase de altfel, precum "Eterna si fascinanta Romania" ...